

SPD Kroměříž, a.s.

DODAVATELSKÝ MANUÁL

společnosti SPD KROMĚŘÍŽ, a.s.

Číslo dokumentu: N001

Platnost od: 1.1.2018

SPD Kroměříž, a.s., Kaplanova 1852/1e, 767 01 Kroměříž, IČO: 25571877

ÚVOD – ZÁKLADNÍ POJMY

Na výrobky, které společnost SPD Kroměříž, a.s. vyrábí, jsou kladeny ze strany našich zákazníků vysoké požadavky, zejména na spolehlivost a kvalitu. Stejně důležitým požadavkem je také flexibilita, se kterou naše společnost reaguje na neustále se měnící a stoupající požadavky zákazníků, stabilita dodávek, snižování cen a zajištění ochrany životního prostředí.

Cílem naší společnosti je dlouhodobé partnerství s dodavateli, kteří se společně podílí na kvalitě dodávek a spolupráci v procesu neustálého zlepšování

Dodavatelský manuál popisuje a definuje požadavky v souladu s normou ISO 9001 na systém zabezpečování jakosti.

Manuál je závazný dokument pro všechny dodavatele a slouží jako „Dohoda o jakosti“ mezi SPD Kroměříž, a.s. a jeho dodavateli za účelem společného řízení kvality a ochrany životního prostředí i bez podpisu dodavatele. **Dodavatelé jsou povinni** se s jeho aktuálním zněním seznámit.

Aktuální verze manuálu je k dispozici na www.spd-km.cz část PRO PARTNERY / PRO DODAVATELE/ KE STAŽENÍ ([odkaz](#))

Manuál nabývá platnosti a účinnosti dnem schválení. Manuál je dokument, který podléhá změnám a revizím ze strany SPD Kroměříž, a.s..

Nesplnění požadavků uvedených v tomto manuálu může vést ke ztrátě stávající a nebo budoucí spolupráce, současně také k náhradě škod a vícenákladů z nich plynoucích.

Za kvalitu a bezpečnost výrobku, materiálů a služeb dodávaných do SPD Kroměříž, a.s. je plně zodpovědný dodavatel, který je povinen zajistit plnění požadavků z Dodavatelského manuálu u všech svých subdodavatelů.

Základní pojmy:

Dodavatelé jsou organizace, které do společnosti SPD Kroměříž, a.s. dodávají výrobní položky (materiál, polotovary, díly) nebo výrobní kooperace. Dodavatele z hlediska ročního obrátu a rizikovosti rozdělujeme na významné a nevýznamné. Mezi významné dodavatele patří společnosti s obrátem nad 250 000 Kč, dodavatelé jedinečných dílů a technologií.

Výrobní položky- položky, které jsou součástí konečného produktu nebo služby dodávané zákazníkovi

Výrobní kooperace - služby, které jsou součástí konečného produktu nebo služby dodávané zákazníkovi (např. povrchová úprava, výrobní činnosti zajišťované externí společností)

Nevýrobní položky – položky a služby, které nejsou přímou součástí konečného produktu nebo služby dodávané zákazníkovi

Poznámka: pro oblast dodávek leteckých přístrojů jsou dodavatelem označeny organizace, které mají oprávnění k výrobě vydané úřadem civilního letectví. Organizace, které toto oprávnění nemají, se nazývají **subdodavatelé**.

ZPŮSOBILOST DODAVATELE

Před zařazením dodavatele mezi potenciální obchodní partnery společnosti, musí být splněny následující kroky:

- 1/ ověření **oprávnění k podnikání** (na základě IČO ověření ve veřejně dostupných registrech podnikatelských subjektů)
- 2/ ověření systému řízení kvality (předložení **kopie certifikace**)
- 3/ předložení vyplněného **DODAVATELSKÉHO DOTAZNÍKU**
- 4/ akceptace **VŠEOBECNÝCH NÁKUPNÍCH PODMÍNEK SPD** (aktuální verze k dispozici na www stránkách společnosti- [odkaz](#))
- 5/ akceptace **DODAVATELSKÉHO MANUÁLU** (aktuální verze k dispozici na www stránkách společnosti - [odkaz](#))
- 6/ ověření **kapacitní způsobilosti** (jednání, návštěva u dodavatele)
- 7/ ověření **technické způsobilosti** (připravenost dodavatele na přípravu vzorků a následnou výrobu - jednání s dodavatelem, reference dodavatele)

POŽADAVKY-KRITÉRIA PRO VÝBĚR DODAVATELŮ

- 1/ **rizikovost** dodavatele- Provéřením veřejně dostupných registrů je prověřeno, že se nejedná o dodavatele, u kterého došlo k zahájení insolvenčního řízení nebo je registrován jako nespolehlivý obchodní partner.
- 2/ **certifikace** – certifikovaný systém jakosti např. podle ISO 9001 (u nevýznamných dodavatelů není vyžadováno). Po přechodnou dobu je možné tento požadavek nahradit auditem ze strany SPD. Dodavatel je povinen při zahájení spolupráce předložit kopii platného certifikátu a zajistit, aby společnost SPD Kroměříž, a.s. měla vždy k dispozici platný certifikát.
- 3/ **dodací podmínky** - zajištění plynulosti výroby ve společnosti SPD Kroměříž a.s., garance včasnosti a flexibility dodávek při změně požadavků zákazníka.
- 4/ **platební podmínky**- fakturace se splatností min. 30dnů od dodání.
- 5/ **kvalita dodávek**- klesající trend vývoje reklamací u dodávek za předcházející období, poskytnutá záruka, specifikace balení, značení a skladování dodávek
- 6/ **dodání a schválení vzorků** – dodání vzorků před zahájením sériových dodávek
- 7/ **dlouhodobá spolupráce s dodavatelem** – výsledky hodnocení v předcházejících letech s výsledkem v kategorii A nebo B.

VÝBĚR DODAVATELE

SPD Kroměříž, a.s. hodnotí a vybírá dodavatele na základě vyhodnocení kritérií, které prověřují schopnost dodavatele realizovat dodávky v souladu s požadavky společnosti. Tento proces zahrnuje minimálně ověření na základě vyplněného dodavatelského dotazníku.

Výběr dodavatele je ukončen uplatněním objednávky. Obchodní vztahy se řídí veřejně dostupnými dokumenty na webových stránkách společnosti SPD Kroměříž, a.s. v části PRO PARTNERY / PRO ZÁKAZNÍKY / [KE STAŽENÍ](#).

EXTERNÍ AUDIT U DODAVATELE

Na základě písemného požadavku s dostatečným časovým předstihem dodavatel umožní auditorům společnosti SPD Kroměříž provedení procesního auditu. Procesy a postupy probíhající u dodavatele jsou posuzovány podle dotazníku. Aktuální dotazník je před zahájením auditu dodavateli zaslán.

Provedení auditu musí být umožněno také zástupcům zákazníka SPD Kroměříž, případně nezávislým pozorovatelům a pracovníkům dozorujícím výrobu v SPD Kroměříž. Pokud při auditu bude přítomna některá z výše uvedených osob, bude o tom dodavatel včas informován.

Ve výjimečných případech při ohrožení plynulosti dodávek či v případech výrazného zhoršení kvality, si SPD Kroměříž vyhrazuje právo provedení auditu bez předchozího písemného oznámení.

Procesní audit probíhá za podmínek sériové výroby. Dále je požadováno, aby v termínu provádění auditu probíhala výroba dodávaných dílů.

Dodavateli je zaslána zpráva z průběhu auditu s požadavky na možnosti zlepšení.

Po dodavateli se očekává zpracování nápravných opatření a doložení jejich realizace.

PROCES SCHVALOVÁNÍ VZORKŮ

Podmínkou nutnou pro zahájení sériových dodávek výrobních položek a výrobních kooperací je ze strany SPD Kroměříž schválení vzorků dodaných dodavatelem.

Vzorky ke schválení je nutno předložit v případě :

- a) zahájení výroby nového výrobku
- b) změny dodavatele nebo změny místa výroby stávajícího dodavatele
- c) změny specifikací, parametru nebo rozměru daného dokumentací
- d) změny technologie výroby, která může ovlivnit parametry výrobku dané dokumentací
- e) nového nástroje, nebo nástroje po generální opravě
- f) přerušení výroby přesahující období 2 let

Schvalování vzorků od dodavatele se realizuje podle platné výkresové dokumentace vzájemně odsouhlasené oběma stranami.

Podklady ke schválení vzorků tvoří :

1/ Referenčními vzorky se rozumí první sériově vyrobené výrobky, tj. vyrobené z materiálu, technologií, nástroji a výrobním zařízením určeným pro sériovou výrobu dle schválené dokumentace pro ověřovací nebo sériovou výrobu.

Není-li stanoveno jinak, zašle dodavatel ke schválení vždy min. dva vzorky. V případě, že je vyráběno více kusů najednou jedním nástrojem zašle dodavatel dvě sady vzorků, z nichž každá sada musí obsahovat všechny kusy vyrobené tímto nástrojem. Jedná-li se o výrobek sestávající z více součástí, zašle dodavatel tři kompletní sady těchto výrobků.

Označení vzorků musí být připevněno, aby nedošlo k jeho ztrátě, poškození nebo záměně a musí obsahovat:

- název dodavatele
- označení „vzorky
- název a číslo výrobku“
- číslo nebo označení nástroje
- materiál
- počet kusů (včetně bližší specifikace např. vzorek č.1)
- popřípadě další údaje (barva, provedení atd.)

2/ Evidovaná kopie výkresu je potvrzena razítkem a podpisem dodavatele. Pro schvalovací řízení musí být výrobek ve fázi ověřovací nebo sériové výroby, dokumentace musí být označená všemi náležitostmi platnými pro ověřovací nebo sériovou výrobu:

- razítkem „Platí pro ověřovací sérii“, nebo „Platí pro sériovou výrobu
- červeným razítkem data vydání dokumentu,
- identifikačním číslem přidělení dokumentu.

Veškeré změny musí být realizovány řádným změnovým řízením. Příložen 2 kopií výkresové dokumentace, pokud se jedná o výkresový díl ve vlastnictví dodavatele.

3/ Rozměrový protokol

4/ Atest materiálu- ověření materiálu (složení, vlastnosti)

5/ další podklady:

SPD Kroměříž, a.s. může požadovat dodání další dokumentace, které jsou uvedeny při objednávce vzorků:

- **formulář „ Zpráva o zkoušce vzorku (PSW)** - Dodavatel zašle současně se vzorky vyplněný formulář s údaji o předložených vzorcích (PSW). **Na protokolu se musí uvést konkrétní důvod předkládání vzorků** (např. oprava po předchozím neschválení , změna materiálu atd.).
- **DIAGRAM PRŮBĚHU PROCESU (Flow-chart diagram)** který popisuje přesné kroky a posloupnost výrobního procesu (sled výrobních a kontrolních operací realizovaných během výrobního procesu od vstupní kontroly až po expedici).
- **FMEA procesu**, která je analýzou možných rizik a jejich důsledků ve výrobním procesu.
- **KONTROLNÍ PLÁN** , který definuje a popisuje všechny metody používané pro kontrolu.

- **LIST O BEZPEČNOSTI MATERIÁLU**- bezpečnostní list (barvy, plasty,...)
- **IMDS** - informace o materiálovém složení (<https://www.imdssystem.com>)

Požadavky na dodání konkrétních dokumentů jsou dodavateli sděleny před zahájením výroby vzorků.

VYJÁDRĚNÍ KE VZORKŮM

Po skončení schvalovacího řízení obdrží dodavatel jednu kopii Výkresu dílce s vyjádřením a jednu sadu vzorků opatřenou štítkem s vyjádřením ze strany SPD Kroměříž, a.s..

SCHVÁLENO- podmínky byly splněny a dodavatel může dodávat do sériové výroby

SCHVÁLENO S PODMÍNKOU-dodavatel může začít dodávat do sériové výroby dle schválené dokumentace a objednávek. Musí dodržet podmínky specifikované na podmínečném schválení.

NESCHVÁLENO-podmínky nebyly splněny, vzorky nebo dokumentace není ve shodě s požadavky. Dodavatel nemůže dodávat do sériové výroby a musí předložit nové vzorky a dokumentaci.

Uvolnění vzorkového řízení nezbavuje dodavatele odpovědnosti za kvalitu dodávaných produktů. Neúplně vyplněné zprávy a nekompletně dodané podklady vedou automaticky k zamítnutí vzorkového řízení.

DODÁVKY NESMÍ BÝT ZAHÁJENY PŘED DORUČENÍM SCHVÁLENÍ VZORKŮ DO SÉRIOVÉ VÝROBY.

KVALITA VE FÁZI SÉRIOVÉ VÝROBY

Ve fázi, kdy jsou vzorky schváleny a uplatněním objednávky ze strany SPD Kroměříž, a.s. dochází k zahájení sériových dodávek. V této fázi je dodavatel povinen trvale zabezpečovat kvalitu a prokazovat shodu s požadavky, aby bylo minimalizováno riziko zastavení dodávek a byly zajištěny včasné a stabilní dodávky.

Řízená dokumentace

Dodavatel musí zajistit, aby se vždy vyrábělo a kontrolovalo dle platné řízené dokumentace. Pokud dokumentace je majetkem SPD Kroměříž, a.s., předá pracovník nákupu dodavateli jednu evidovanou kopii. Výkresová dokumentace nesmí být poskytnuta třetí straně.

Uchování dat o kvalitě

Dodavatel je zodpovědný za uspořádání, dodržování a archivování dokumentace systému jakosti. U veškerých dokumentů systému jakosti je požadována archivace 5 let. Dodavatel je povinen při požadavku SPD Kroměříž, a.s. umožnit přezkoumání těchto dokumentů.

Identifikace dílů- zpětná sledovatelnost

Veškeré dodávané položky musí být zřetelně označeny a uskladněny tak, aby byla vyloučena jakákoli záměna nebo promíchání dílů a aby byla zaručena identifikace pro zpětnou sledovatelnost jednotlivých výrobních dávek. Dodavatel musí uplatňovat systém FIFO.

Obaly- požadavky na dodavatelské balení viz platné **Všeobecné nákupní podmínky** zveřejněné na www.spd-km.cz PRO PARTNERY/ PRO DODAVATELE/ [KE STAŽENÍ](#)

Plánovanou, preventivní údržbou zařízení, strojů a nástrojů u dodavatele se minimalizuje pravděpodobnost vzniku výpadku. Dodavatelé jsou povinni zabezpečovat systém preventivní údržby výrobních zařízení a prokázat systematické a důsledné provádění preventivní údržby výrobních zařízení. Od dodavatele se očekává zavedení dokumentovaného plánu preventivních prohlídek a záznamů o provedených pravidelných a mimořádných prohlídkách a opravách výrobního zařízení.

Výrobní prostředky ve vlastnictví SPD Kroměříž, a.s. (nástroje, přípravky, formy,..) musí být trvale, zřetelně a jednoznačně označeny dle požadavků SPD Kroměříž, a.s. Tyto výrobní prostředky musí být také zahrnuty do plánu prevence a údržby u dodavatele. **V případě, že dojde k jeho ztrátě, poškození nebo je jinak shledán nevhodným k použití, musí dodavatel neprodleně informovat SPD Kroměříž, a.s., aby nedošlo k přerušení dodávek a ohrožení potvrzených termínů dodání. Současně je povinen uchovávat dokumentaci o tom, co se stalo.**

Dodavatel na základě písemného požadavku umožní fyzickou kontrolu výrobních prostředků pracovníkům SPD Kroměříž, a.s. Minimálně 1x ročně zajistí inventarizaci výrobních prostředků, která slouží k odsouhlasení fyzického stavu nářadí. Dodavatel je povinen vést dokumentovanou informaci o plánované životnosti a počtu vyrobených dílů.

V případě ukončení projektu nebo zániku firmy dodavatele je dodavatel povinen vydat veškeré nástroje a zařízení majiteli. Dodavatel je povinen veškeré zapůjčené nástroje pojistit.

Kalibrace měřících a zkušebních prostředků – dodavatel musí zajistit používání pouze zkalibrovaných a ověřených měřidel a zkušebních prostředků. Všechna univerzální měřidla, včetně elektrických a pneumatických přístrojů, pevných kontrolních a měřících přípravků musí být pravidelně kalibrována podle zpracovaného plánu. Intervaly kalibrace se řídí podle druhu měřidel a účelu použití. Kalibrace musí být zdokumentována a měřidlo musí být označeno kalibrační značkou s vyznačením termínu další kalibrace. Měřidla, která nejsou zkalibrována nesmí být použita!

Havarijní plán- dodavatel musí mít vypracován pro případné události, které mohou ohrozit dodávky do SPD Kroměříž a.s., havarijní plán. Havarijní plán musí být předložen při procesním auditu zákazníka.

Dodavatel musí své plánování nasměrovat tak, aby byl schopen krátkodobě realizovat 20% zvýšení smluvního množství.

Za případ nouze se považuje např. požár, záplava, povodeň, výpadek počítačového zpracování dat, výpadek dodávky elektrické energie, závady nástrojů a strojů, výpadek personálu. Dodavatel se musí proti škodám a následným škodám způsobeným takovými událostmi pojistit.

Atesty u nakupovaných chemikálií- Dodavatel je povinen ke každé zásilce chemikálií doložit k dodacímu listu Prohlášení o shodě. U dodávaných chemikálií musí být látky a směsi označeny v souladu se zákonem č. 350/2011 Sb., ve znění pozdějších předpisů, nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č.1272/2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí, v platném znění, nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č.1907/2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek, v platném znění.

Environmentální požadavky Dodavatelé musí zajistit, aby všechny materiály a suroviny, které jsou používány ve výrobním řetězci, odpovídaly zákonným požadavkům zejména omezení nebezpečných a zakázaných látek. Dodavatelé jsou povinni na základě zákona č. 102/2001 Sb. o obecné bezpečnosti výrobků, ve znění pozdějších předpisů, předávat průvodní dokumentaci k bezpečnosti výrobku včetně způsobu jeho likvidace. Dodavatelé a dovozci jsou povinni po vstupu do areálu dodržovat platné právní předpisy z oblasti životního prostředí, zejména zákon o vodách (č. 254/2001 Sb.), o odpadech (č. 185/2001 Sb.), o chemických látkách a směsích (č. 350/2011 Sb.) a o ochraně ovzduší (č. 201/2012 Sb.), ve znění

pozdějších předpisů. Odpovídají za případné škody vzniklé na životním prostředí v prostoru areálu společnosti.

Kvalita dodávek- dodavatel poskytuje na dodávky záruku a to po dobu 24 měsíců od uvedení do provozu (pokud není v kupní smlouvě stanoveno jinak), které byly způsobeny vadou na jeho dodaných dílech!

Kvalita dodávek- odchytkové řízení Dodávky musí odpovídat výkresové dokumentaci, odsouhlaseným vzorkům, materiálové specifikace a schváleným výrobním procesům. Zjistí-li dodavatel v rámci své kontrolní činnosti neshodu s odsouhlasenými vzorky, bude o této skutečnosti **neprodleně písemně informovat** SPD Kroměříž, a.s. (kontaktní osoba kvalita – [odkaz](#)).

Schválení výjimky pro dodávku specifikacím neodpovídajících součástí může být realizováno **pouze na základě písemného schválení** odchylky ze strany SPD Kroměříž, a.s.

V hodnocení dodavatele se do vadných dílů nezapočítávají neshodné dodávky, o kterých byla společnost SPD Kroměříž, a.s. informována **předem a které nezpůsobí žádné další neshody**.

Kvalita dodávek- reklamační řízení Bude-li u dodaných výrobků identifikována kvalitativní neshoda (nakupovaný díl, materiál neodpovídá stanoveným specifikacím), SPD Kroměříž, a.s. bude o této skutečnosti neprodleně informovat dodavatele formou Reklamace.

Dodavatel musí zavést opatření, aby nebyla ohrožena plynulost montáže, okamžitě zabránil opakovanému výskytu a zavedená preventivních opatření byla v co nejkratším čase účinná.

SPD Kroměříž ,a.s. požaduje zaslání nápravných a preventivních opatření k reklamaci do oddělení kvality nebo nákupu formou 8D reportu, do data uvedeného v reklamačním protokolu. Formulář „8D-Report“, případně je možno použít vlastní formulář 8D Report.

HODNOCENÍ DODAVATELŮ - ESKALACE

Hodnocení dodavatelů je realizováno v rámci informačního systému DIALOG. Společnost SPD Kroměříž, a.s. hodnotí způsobilost dodavatelů v oblastech KVALITA DODÁVEK, LOGISTIKA- PLNĚNÍ TERMÍNŮ A CENA pro každý jednotlivý obchodní případ.

Na základě výsledků hodnocení jsou dodavatelé rozděleni do kategorie ABC.

-kategorie „A“- „vyhovující dodavatel bez nutnosti nápravných opatření“

-kategorie „B“-„vyhovující dodavatel“ nutná zlepšení, může být požadováno jednání s dodavatelem, kontrolní návštěva nebo externí audit.

-kategorie „C“- „nevyhovující dodavatel“- dodavatel může být zařazen do eskalačního procesu.

Proces eskalace u dodavatelů:

1.krok- dodavatel má problémy- proběhlo jednání s dodavatelem, u významných dodavatelů byl stanoven akční plán.

2.krok- výsledek hodnocení dodavatele beze změn, stanovené akční plány nevedou ke zlepšení , ukončení spolupráce s dodavatelem.